

Uitbreiding De Zuivelhoeve B.V. te Hengelo

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

5 april 2012 / rapportnummer 2640-35

1. Oordeel over het MER

De Zuivelhoeve, een bedrijf dat zuivelproducten produceert, wil de activiteiten op de huidige locatie aan de Bruninksweg te Hengelo uitbreiden. De uitbreiding betreft uitbreiding van de productieruimten en de grondstoffenopslag, de bouw van een nieuw magazijn voor eindproducten en de realisatie van een eigen afvalwaterzuiveringsinstallatie. Daarnaast wordt de Bruninksweg verbreed. Om de uitbreiding mogelijk te maken moet het bestemmingsplan worden gewijzigd. De gemeente Hengelo is hiervoor bevoegd gezag.

De uitbreiding van een zuivelfabriek is m.e.r.-beoordelingsplichtig. Omwille van de transparantie die een m.e.r.-procedure met zich meebrengt heeft de gemeente besloten over te gaan tot een m.e.r. Met name het aspect landschap is uitvoerig en ambitieus onderzocht in het MER en ander achtergrondmateriaal. Hoewel de informatie in het MER zelf verder niet erg diepgaand is, is de Commissie m.e.r.¹ van oordeel dat de essentiële informatie voor besluitvorming aanwezig is. De Commissie komt namelijk op basis van het bezoek dat zij aan de locatie heeft gebracht, het MER en extra informatie² die zij heeft gekregen tot de conclusie dat er geen sprake is van een grote ingreep met wezenlijke milieugevolgen. Daarom ziet zij geen reden voor het oordeel dat er geen verantwoord besluit over het bestemmingsplan genomen kan worden. De Commissie ziet nog enkele mogelijkheden die kunnen leiden tot verbeteringen voor het milieu. Deze kunnen, indien bevoegd gezag en initiatiefnemer dat wensen, in het vervolgtraject nader uitgezocht worden. Het gaat om aanbevelingen ten aanzien van verkeer, de landschappelijke inpassing en de afvalwaterzuivering. Deze worden in hoofdstuk 2 uitgewerkt.

2. Toelichting op het oordeel en aanbevelingen voor het vervolgtraject

2.1 Verkeer

Het voorkomen van het aantal vervoersbewegingen tussen de verschillende locaties van de Zuivelhoeve is onder andere de reden voor de uitbreiding en de concentratie van activiteiten op de onderhavige locatie. Het MER gaat daar vervolgens echter niet meer op in. Bij een ontwikkeling als deze beschrijft het MER over het algemeen wat de verkeersaantrekkende werking is (van personeel, bezoekers en bedrijfsmatige activiteiten), zowel voor de huidige als voor de toekomstige situatie en welke effecten een eventuele verkeersgroei met zich mee-

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via commissiemer.nl onder 'Advisering' of door in het zoekvak het projectnummer in te geven.

² Zie bijlage 1 voor een overzicht van de gebruikte documenten.

brengt. Vervolgens wordt dan de vraag beantwoord of de omgeving de groei kan verwerken en of maatregelen noodzakelijk zijn. In dit geval zijn ook de positieve effecten van het weggefallen van verkeersstromen elders interessant. Verder zijn de parkeerbehoefte en oplossingen daarvoor vaak een belangrijk element.

De Commissie vindt de onderbouwing van deze vragen niet goed terug in het MER. Het MER geeft weliswaar aan dat de verkeersdruk groter wordt (303 verkeersbewegingen per etmaal, met 13% vrachtverkeer), waarmee de verkeersintensiteit (dus ook vrachtverkeer) min of meer verdubbelt, maar er wordt niet inzichtelijk gemaakt hoe de toekomstige intensiteit tot stand is gekomen. Daarnaast zet de Commissie vraagtekens bij de beoordeling van de effecten van de verkeerstoename, met name verkeersveiligheid en verkeersgeluid. De verkeersveiligheid wordt per saldo neutraal beoordeeld.³ Hoewel de Commissie onderschrijft dat er geen sprake is van ernstige gevolgen, vindt zij niet dat niet de verandering van de verkeersveiligheid bij een verdubbeling van het (vracht)verkeer als neutraal beoordeeld kan worden.

De geluidsbelasting als gevolg van wegverkeer is bepaald met de rekenmethode Industriela-waai.⁴ De waardering is een '0' omdat het lawaai binnen de norm van 50 dB(A) blijft. Globaal geeft een verdubbeling van het verkeer een toename van ca. 3 dB. De Commissie acht het niet juist dit effect met een '0' te beoordelen, ook al is er geen sprake van een ernstig effect en blijft het onder de wettelijke norm.

Hoewel de Commissie de onderbouwing en de beoordeling van het aspect verkeer in het MER dus niet geheel kan onderschrijven, komt zij op basis van haar bezoek ter plaatse, alsmede de verkeerstelgegevens van de Zuivelhoeve en de gemeente Hengelo tot de conclusie dat de verkeersproblematiek beperkt van omvang is, ook in de toekomstige situatie. Vandaar dat zij deze punten niet als essentiële tekortkomingen voor de besluitvorming beschouwt.

Een onderzoek naar ontsluitingsopties ontbreekt in het MER en evenmin wordt onderbouwd waarom verdubbeling van de weg nodig is. Op basis van haar bezoek concludeert de Commissie echter dat een gedeeltelijk verbreding van de Buninksweg en een ontsluiting naar de Tweekelerweg een logische keuze lijkt. Wel adviseert de Commissie de keuze voor de zuidelijke tak van de Bruninksweg nader te beschouwen.

- De Commissie adviseert in het vervolgtraject ontsluiting via de noordelijke tak van de Bruninksweg te onderzoeken. De noordelijke tak maakt een haakse aansluiting op de Tweekelerweg mogelijk, spaart de monumentale eik, de houtwal en de es en gaat slechts ten koste van vijf minder vitale eiken.

2.2 Landschap en cultuurhistorie

De Commissie baseert zich bij de toetsing van dit onderdeel zowel op het MER als op het concept-bestemmingsplan. Zij concludeert dat het plan het resultaat is van een uitvoerig en zorgvuldig onderzoek, dat vanuit zowel de Zuivelhoeve als de overheden ambitieus is ingestoken.

³ Het MER redeneert dat het vrachtverkeer een iets andere route zal nemen. Daarom is verkeersveiligheid voor de route die rustiger wordt als + beoordeeld en de route die het vrachtverkeer gaat gebruiken als -/0.

⁴ Dit is zeer ongebruikelijk. Voor wegverkeerslawaai is een aparte rekenmethode beschikbaar (standaardrekenmethode I en II).

In het MER ontbreekt een duidelijke visualisatie van het voornemen, waardoor de beoordeling vrij abstract wordt. De massastudie in het ontwerpbestemmingsplan geeft echter een duidelijk beeld. Hieruit blijkt dat een goede inpassing in het Twentse kamerlandschap tot stand gebracht kan worden.

- De Commissie acht op deze wijze de inpassingmogelijkheden maximaal benut en wijst er op dat de informatie uitwijst dat naar de huidige inzichten een verdere uitbreiding niet mogelijk is, zonder de landschappelijke kwaliteiten substantieel aan te tasten.

2.3 Afvalwaterverwerking

Het MER beschrijft het gekozen afvalwaterzuiveringssysteem, maar gaat niet in op alternatieven, terwijl die er naar de mening van de Commissie wel zijn. Dit is niet zozeer van belang voor het bestemmingsplan, waardoor de Commissie dit niet als een essentieel tekort in de informatie voor de besluitvorming over het bestemmingsplan beschouwt. Wel adviseert de Commissie in het vergunningetraject één en ander verder uit te werken en onderstaande alternatieven af te wegen qua milieueffecten, energieverbruik en reststoffenhergebruik.

De Zuivelhoeve is voornemens zelf het afvalwater te zuiveren in een membraanbioreactor. Mits goed gedimensioneerd kan met deze technologie de gewenste waterkwaliteit van de lozing worden bereikt. Een bestaande, gesloten tank van ca. 100 m³ wordt gebruikt als egalisatie- en buffertank. Daarnaast moet een slib/indikker/buffer geplaatst worden om het gevormde slib in ingedikte vorm af te voeren. In verband met geur is het van belang om dit ingesloten ruimten te doen en ook de verdrongen lucht uit de tanks te leiden langs een geurfilter (ook die van de tankwagen).

- De Commissie adviseert om in het vergunningetraject maatregelen te onderzoeken om het afvalwaterzuiveringsproces inclusief slibbehandeling en -transport geurloos te doen verlopen. Daarnaast adviseert de Commissie aandacht te besteden aan het beperken van emissies bij calamiteiten, zowel naar water als geur. De Commissie adviseert om de zogenaamde Waterharmonica te onderzoeken, waarbij het effluent in een gecontroleerd helofytensysteem wordt gebracht, alvorens over te storten naar het oppervlaktewater. Deze is goed landschappelijk in te passen en garandeert het voorkomen van aantasting van de gevoelige waterhuishouding.

De Zuivelhoeve verwacht de hoeveelheid afvalwater te kunnen beperken tot ca. 55 m³/dag door de interne waterhuishouding te verbeteren. Of dit realistisch is, is op grond van het MER niet in te schatten.

- De Commissie adviseert bij de vergunningverlening het alternatief van toepassing van een eenvoudige voorzuivering (flocculatie/coagulatie) te onderzoeken, waarbij het slib naar een biovergister wordt gebracht en het voorgezuiverde afvalwater wordt geloosd op de riolering. Dit geeft een energievoordeel en minder risico op emissies naar het oppervlaktewater.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: De Zuivelhoeve B.V.

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van de gemeente Hengelo

Besluit: Wijzigen van een bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: D36

Activiteit:

De Zuivelhoeve is een bedrijf dat zuivelproducten zoals yogurt en vla produceert. De Zuivelhoeve wil de activiteiten op de huidige locatie aan de Bruninksweg te Hengelo uitbreiden. De uitbreiding betreft uitbreiding van de productieruimten en de grondstoffenopslag, de bouw van een nieuw magazijn voor eindproducten en de realisatie van een eigen afvalwaterzuiveringsinstallatie. Daarnaast wordt de Bruninksweg verbreed.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in De Gemeentenieuws van: 7 februari 2012
ter inzage legging MER: 8 februari t/m 20 maart 2012
aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 13 februari 2012
toetsingsadvies uitgebracht: 5 april 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:
mw. ir. J.M. Bremmer (secretaris)
dhr. ir. N.C. Ketting (voorzitter)
dhr. ing. P.A. Kroeze
dhr. drs. J.L.P.M. van der Pluijm
dhr. drs. K. Wardenaar

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.
Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Rapport MER uitbreiding Zuivelhoeve, Zwolle, Grontmij Nederland B.V., 7 december 2011
- Notitie Reikwijdte en detailniveau, Zwolle, Grontmij Nederland B.V., 15 juni 2011
- Aanmeldingsnotitie De Zuivelhoeve, 1 juli 2010
- verkeerstelgegevens Zuivelhoeve (datum onbekend)
- verkeerstelgegevens gemeente Hengelo (maart en juli 2011)
- vervoerplan Zuivelhoeve, 6 juni 2010
- Voorontwerp Bestemmingsplan De Zuivelhoeve, incl. bijlagen, gemeente Hengelo, januari 2012

De Commissie heeft geen zienswijzen en adviezen van het bevoegd gezag ontvangen.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Uitbreiding De Zuivelhoeve B.V. te Hengelo**

ISBN: 978-90-421-3501-7

